

Claes Thunblad
Stadsmiljö
08-508 263 71
claes.thunblad@tk.stockholm.se

Till
Trafik- och renhållningsnämnden
2011-04-14

Stockholm Ren och Vacker. Lägesrapport 8

Förslag till beslut

1. Trafik- och renhållningsnämnden godkänner kontorets lägesrapport.
2. Trafik- och renhållningsnämnden överlämnar rapporten till kommunstyrelsen för kännedom.

Magdalena Bosson
Förvaltningschef

Ted Ell
Avdelningschef

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har i samband med beslut om budget för Stockholms stad den 8 december 2007 gett trafik- och renhållningsnämnden samordningsuppdraget att göra Stockholm till en ren och vacker stad. Uppdraget har legat fast under hela föregående mandatperiod och fullföljs också i budget för 2011 med inriktning för 2012-2013.

Utifrån uppdraget om en renare och vackrare stad har mellan åren 2007-2010 sju lägesrapporter lagts fram för beslut i trafik- och renhållningsnämnden. I dessa lägesrapporter har en rad åtgärder för stärkt renhållning, renare och vackrare stadsmiljö, samt förbättrad klottersanering presenterats för godkännande, och uppfyllnadsgraden av de föreslagna åtgärderna har redovisats.

I denna rapport redovisas de åtgärder som planeras för genomförande under 2011.

Den höga grunddriftsnivå, gällande barmarksrenhållning, som byggts upp under åren 2007-2010 bibehålls under 2011 och stadens städgarantier är vägledande för verksamheten.

Verksamheten med Stockholmsvärdar som patrullstädar gator, torg och parker under dagtid har blivit en allt viktigare insats för att nå målet om en renare och vackrare stad. Utöver stärkta städinsatser utgör Stockholmsvärdarna en viktig funktion vad gäller att visualisera stadens renhållningsarbete och därmed påverka stockholmarnas attityder till nedskräpning. Trafikkontoret har under 2011 uppdraget att sysselsätta 400 Stockholmsvärdar i samarbete med socialtjänstförvaltningen och stadens jobbtorg.

Under sommaren 2011 har trafik- och renhållningsnämnden i uppdrag att erbjuda 200 ungdomar feriejobb som bidrar till en renare och vackrare stad. Trafikkontoret föreslår att ungdomarna sysselsätts som värdar med plockstädning i stadens parker.

Arbetet med fokusområden i samverkan med näringslivet fullföljs under året. Syftet med fokusområdena är att i samverkan med privata och offentliga aktörer höja attraktiviteten i fokusområdet genom insatser i den fysiska miljön, ökad renhållning, klottersanering och kampanjinsatser. Under 2011 koncentreras fokus till city, till de områden där satsningar planeras inom ram för stadens Järvalyft och Söderortsvision och till de företagsområden som kontoret i samverkan med Stockholm Business Region fokuserar på under året.

Trafikkontoret intensifierar också arbetet med så kallade BID-områden, Business Improvement Districts, som är ett geografiskt område där offentlig och privat sektor samverkar kring verksamhet och finansiering. Kontorets målsättning är att åstadkomma permanenta samarbetslösningar kring arbetet med attraktiva och rena stadsmiljöer. Denna form av samverkan har inletts med Fastighetsägarna i Järva i Rinkeby, med Kista Science City i Kista och med stadsdelsförvaltningar och dess samverkanspartners i Hässelby-Vällingby och i Akalla Husby.

Den tydliga prioriteringen av verksamheten för minskat klotter och minskad skadegörelse ligger fast och i enlighet med stadens klotterpolicy genomförs såväl preventiva som aktiva insatser för att motverka detta brott.

Budgetuppdraget om att efter anmälan från allmänheten sanera klotter inom 24 timmar är fortsatt prioriterat och en månatlig resultatrapportering skickas till stadsledningskontoret. Efter den kalla vintern planeras också en successiv klotternollställning av kontorets samtliga anläggningar, över hela staden att ske under våren 2011.

Kontorets nära samarbete med polis för att effektivisera och systematisera den rättsliga processen vad gäller klotter och skadegörelse fortgår, samtidigt som kontoret inleder ett samarbete med polis och socialtjänst för att ta fram en behandlingsmodell för

rehabilitering av unga som gripits för klotter. Modellen syftar till att genom stöd och behandling återhabilitera unga klottrare till ett liv utanför graffiti-kulturen. Under våren 2011 fattas beslut om finansiering och genomförande.

De kommunikativa insatser som planeras för 2011 grundar sig på det kommunikativa koncept för en renare och snyggare stad, med tillhörande kommunikationsplaner som trafik- och renhållningsnämnden godkände under 2008. Syftet är att uppnå attitydförändring genom synliggörande av verksamheten och medvetandegörande om det egna ansvaret.

En viktig kampanj blir årets Skräpplockardagar. I år inbjuder kontoret, utöver alla barn i stadens skolor och förskolor, också stadens anställda, privata fastighetsägare och stockholmarna i allmänhet att delta. Målet med arrangemanget är att skapa en stor vårstädfest, där också stadsdelsförvaltningarna fått i uppdrag att anordna lokala städfester i varje stadsdel.

Vad gäller kampanjer med köpt reklamyta planeras en kampanj under juni och en under augusti månad. Kampanjerna kommer som tidigare att fokusera på den enskildes ansvar för en ren och snygg stad.

Trafikkontoret genomför för tredje året i rad en faktisk och statistiskt säkerställd skräpräknning i samarbete med Statistiska Centralbyrån, SCB. Kontorets mål för 2011 är en minskning av mängden skräp på gator och torg med 10 procent jämfört med året innan.

Trafikkontoret konstaterar att förutsättningen för de insatser och den verksamhetsbredd som formats inom projektet Stockholm Ren och Vacker varit extra medel som tillförts gällande budgetram. Resultaten av projektet har ökat intresset och därmed kraven från såväl näringslivet som allmänheten. Det som till en början var tänkt som tidsbegränsade projekt tenderar till att permanentas och nya verksamheter som Stockholmsvärdar, parkvärdar har tillsammans med stärkta insatser vad gäller städning och klottersanering bidragit till en attraktivare och trivsammare stadsmiljö. Detta ställer krav på långsiktighet, och strategisk planering både vad gäller framtida finansiering och verksamhetsutveckling.

Bakgrund

Kommunfullmäktige har i samband med beslut om budget för Stockholms stad den 8 december 2006 gett trafik- och renhållningsnämnden samordningsuppdraget att göra Stockholm till en ren och vacker stad. Uppdraget tydliggjordes genom att verksamheten i renhållningsnämnden, samt ansvaret för gatuskötsel och markupplåtelse i stadsdelsnämnderna överfördes till trafik- och renhållningsnämnden. Trafik- och renhållningsnämnden fick också ökat budgetanslag och kostnader för insatser med att göra Stockholm rent och tryggt inarbetades i budget.

Uppdraget om en renare och vackrare stad har legat fast under hela föregående mandatperiod och fullföljs också i budget för 2011 med inriktning för 2012-2013.

Utifrån uppdraget om en renare och vackrare stad har mellan åren 2007-2010 sju lägesrapporter lagts fram för beslut i trafik- och renhållningsnämnden 2007-04-03, 2007-10-23, 2008-02-12, 2008-11-11, 2009-05-12, 2009-12-10, samt 2010-05-18. I dessa lägesrapporter har en rad åtgärder för stärkt renhållning, renare och vackrare stadsmiljö, förbättrad klottersanering och uppfyllnadsgraden av de föreslagna åtgärderna redovisats för godkännande.

Åtgärderna inom ramen för projekt Ren och Vacker har också föranlett ett flertal andra ärenden för beslut i trafik- och renhållningsnämnden, samt i stadens kommunfullmäktige. Några av dessa ärenden rör beslut gällande ändringar i stadens ordningsföreskrifter, beslut om stadens policy mot klotter och annan skadegörelse, åtgärder inom Affischplats Stockholm.

Under åren 2007-2010 har basen för driftverksamheten stärkts och utökats med nya funktioner, prioriteringar och verksamheter. Arbetet med fokusområden i samverkan med fastighetsägare och andra näringsidkare har resulterat i långsiktiga finansiella och verksamhetsmässiga samarbeten, frekvensen för städinsatser har ökat i hela staden, en omfattande verksamhet med manuell patrullstädning av Stockholmsvärdar har byggts upp, liksom en verksamhet för att strategiskt och offensivt bekämpa klotter och annan skadegörelse. Faktiska skräpmätningar visar att skräpmängden i Stockholm minskar och att stockholmarnas upplevelse av en ren och vacker stadsmiljö har utvecklats i positiv riktning. En viktig del i det attitydfrämjande arbetet har varit att erbjuda ungdomar sommarjobb som parkvärdar, samt att öka antalet barn och unga som deltar i de årliga skräpplockardagarna.

Under projektperioden har uppdraget om att hålla Stockholm rent och tryggt möjliggjort genom årliga resursförstärkningar i budget. Dessa resurser krävs för att bibehålla den standard som byggts upp.

I denna rapport redovisas de åtgärder som planeras för genomförande under 2011. Flera åtgärder genomförs under förutsättning att extra medel för insatser inom ram för Järvalyftet och Söderortsvisionen beviljas, samt att extern finansiering tillkommer.

Vintern 2010/2011 har belastat trafikkontorets driftbudget betydligt hårdare än budgeterat. Föreslagna insatser i denna lägesrapport förutsätter därför också att budgetjustering för att täcka ökande vinterkostnader sker under året.

Stärkt renhållning i hela staden

Den höga grunddriftsnivå, gällande barmarksrenhållning, som byggts upp under åren 2007-2010 bibehålls under året. För större delen av innerstaden innerbär detta städinsatser

och papperskorgstömning sju dagar per vecka, med extra insatser eftermiddagstid på de mest frekventa stråken.

I ytterstaden arbetas en ökad frekvens för städning in i samband med att nya entreprenader startas. Kontoret har också ansökt om extra medel för att genomföra satsningar inom ramen för Järvalyftet och Söderortsvisionen. Särskilt fokus ligger inom de områden som genomförda boendedialoger pekat ut, samt inom de så kallade BID-områden som trafikkontoret medverkar i att skapa i samverkan med privata och allmännyttiga fastighetsägare, samt berörda stadsdelsförvaltningar.

Trots den snörika vintern har grovsopning av sand påbörjats på gång- och cykelbanor. Detta är ett sätt att möta det ökande cyklandet i staden. I april påbörjas sandupptagning i hela staden och arbetet ska senast vara klart den 1 maj i innerstaden och den 15 maj i ytterstaden. I samarbete med entreprenörer kommer upptagen sand att rensas från skräp, kompletteras med ny sand och återvinnas vintern 2011/2012. Målet med försöket är att återvinna minst 50 procent av all upptagen sand i staden.

Insatserna med spolning av de innerstadsgator som är särskilt utsatta för nedskräpning fortgår under året, då utvärderingen från försöken 2007-2009 visar på positiva effekter. Utöver enstaka spolinsatser sker löpande underhållsspolning och enskilda torgytor i ytterstaden spolas.

En miljövänlig, batteridriven städsug har köpts in inom ramen för verksamhet med Stockholmsvärdar. Städsugen kommer att köras dagtid på de mest utsatta ytorna i city. Försöket med städsug ska utvärderas inför sommaren 2011 och ligga till grund för om ytterligare två städsugar ska köpas in för verksamheten i Västerort och Söderort. Kontoret kommer också under våren undersöka möjligheten att testköra särskild maskin för upptagning av tuggummin.

Arbetet med fokusområden i samverkan med näringslivet fullföljs under året. Syftet med fokusområdena är att i samverkan med privata och offentliga aktörer höja attraktiviteten i fokusområdet genom insatser i den fysiska miljön, ökad renhållning, klottersanering och kampanjinsatser. Arbetet inom stadens fokusområden pågår från maj till och med september och sker årligen. Under 2011 koncentreras fokus till city, till de områden där satsningar planeras inom ram för stadens Järvalyft och Söderortsvision, till utvalda BID-områden och till de företagarområden som kontoret i samverkan med Stockholm Business Region fokuserar på under året.

Trafikkontoret har förhållit sig positivt till att löpande utveckla och bredda verksamheten för nå resultat vad gäller en renare och vackrare stadsmiljö. Under året 2011 genomförs därför försök med särskild behållare för pantflaskor och burkar på papperskorgarna på Drottninggatan i city och i ett antal parker på Södermalm. Detta är ett led i att öka återvinning av pant som i Stockholms innerstad är så låg som 13 procent. Under

sommarmånaderna sker utdelning av hundavföringspåsar till hundägare av anställda sommarungdomar den nya sopsugsanläggningen på Mariatorget på Södermalm beräknas att tas i bruk under året.

Från 1 juli träder en ny lag i kraft som möjliggör bötesstraff för nedskräpning, utan rättslig prövning. Trafikkontoret ser positivt på den nya lagens möjligheter att tydliggöra olagligheten med nedskräpning och planerar därför årligen att genomföra kampanjmässiga insatser i samarbete med polis, där allmänheten upplyses om risken att få böter och där enskilda exempel och god information kan påverka attityder till nedskräpning.

För att komma tillrätta med problemet kring fimpar som skräp, som utgör cirka 65 procent av skräpet på stadens gator och torg, har trafikkontoret under senaste tre åren samverkat med de tre största leverantörerna av cigaretter i landet, Philip Morris, British American Tobacco och Japan Tobacco. Samverkan har bland annat resulterat i patrullerande fimppatruller, utdelning av fickaskkoppar till vuxna rökare, fler fasta askkoppar i stadsmiljön, annons- och affischkampanjer, samt nollställning av fimpar på publika platser med hjälp av särskilt framtagen maskin som fungerar som fimpsug. Vissa av insatserna har tobaksbolaget medverkat till att finansiera. Under 2011 planerar kontoret att gemensamt med tobaksbolagen uppvakta de större återförsäljarna av cigaretter för att förmå dem att ta in några modeller av fickaskkoppar i produktsortimentet. Utöver det faktum att fimpen är det vanligast förekommande skräpet i staden bör den nya lagen motivera handlarna att saluföra produkter som hjälper rökaren att inte skräpa ner.

För att få bättre kontroll, ökad effektivitet och statistik för uppföljning av verksamheten inom drift- och underhåll har en webbaserad driftsportal byggts upp. Verksamheten med skyltteknik arbetar i portalen sedan våren 2010 och under året planeras systemet att integreras i övrig driftverksamhet.

Trafikkontorets blomsterprogram kommer att förstärkas betydligt under 2011, jämfört med tidigare år och omfatta såväl inner- som ytterstad. Framför allt är det vårprogrammet som utökas och skötseln av samtliga program för vår, sommar och höst stärks. Fördelat över hela staden är 756 urnor i drift.

Stockholmsvärdar patrullstäden staden

Under 2010 inledde trafikkontoret ett samarbete med socialtjänstförvaltningens START-verksamhet och stadens jobbtorg i syfte att under året sysselsätta 400 Stockholmsvärdar. Detta uppdrag ligger fast för 2011.

Stockholmsvärdarnas uppgift är att under dagtid hålla rent och snyggt i sitt område, plockstäda, riva ned illegalt uppsatta affischer, felanmäla brister till staden m.m. Vårdarna utför också lättare upprustningsarbeten, målning, fnsning av träd m.m. Under

vinterhalvåret har värdarna utfört enklare snöröjningsuppgifter, exempelvis ishackning vid busshållplatser, vallöppningar vid övergångsställ, halkbekämpning i trappor.

Värdarnas betydelse för att synliggöra städning, skapa trygghet och närvaro, samt för att hålla ytterstadsmiljön ren och välstädd under dagtid bedöms som mycket viktig. Värdarna har också stärkt stadens förutsättningar att samverka med andra aktörer kring renhållningsfrågor och synligt påvisat stadens mål och vision för en renare och vackrare stad.

Verksamheten med Stockholmsvärdar utgör också en viktig del i stadens strävan efter ökad sysselsättning. Rekryteringen av Stockholmsvärdar sker i samarbete med stadens jobbtorg och verksamheten erbjuder, utöver praktik och tidsbegränsad anställning, kompetensutveckling och ett kontaktnät som stärker den enskildes möjligheter att ta sig in på den reguljära arbetsmarknaden.

Eftersom branschen för drift och underhåll under senare år fått allt svårare att rekrytera personal är detta projekt också strategiskt för att på sikt minska långtidsarbetslösheten i staden. Verksamheten med Stockholmsvärdar utgör också en avsevärd andel av Jobbtorgens totala sysselsättningsmål.

Sommarjobb för en renare och vackrare stad

Under sommaren 2011 har trafik- och renhållningsnämnden i uppdrag att erbjuda 200 ungdomar feriejobb som bidrar till en renare och vackrare stad. Trafikkontoret föreslår att ungdomarna sysselsätts som parkvärdar och att det sker i nära samverkan med stadsdelsförvaltningarna, samt med berörda, upphandlade entreprenörer. Parkvärdarna erbjuds treveckors anställning och kommer att genomföra enklare arbeten i stadens parker, såsom städning, guidning och ogräsrensning.

Järvalyftet och Söderortsvisionen

Trafik- och renhållningsnämnden har under 2011 uppdraget att genomföra insatser för renare och tryggare ytterstad inom ramen för stadens Järvalyft och Söderortsvision. Kontoret har därför under våren fört dialog med stadsdelsförvaltningar, fastighetsägare för att samordna arbetet och för att fatta gemensamma beslut om åtgärder, baserade på de boendedialoger som genomförts i ytterstaden. Kontoret avser i första hand att koncentrera sina insatser, utöver basverksamheten, till verksamheten med Stockholmsvärdar. I Söderortsområdena Rågsved, Bredäng, Högdalen och Farsta strand kommer också upprustning av parkmöbler och utbyte av papperskorgar ske under våren. Kontoret har också ansökt om medel från stadsledningskontoret för att genomföra extra drift- som underhållsinsatser inom ramen för Järvalyft och Söderortsvision.

Business Improvement Districts

Med inspiration från New Yorks BID-områden har såväl privata som offentliga aktörer uppvakttat trafikkontoret med önskemål om en mer långsiktig och nära samverkan i

arbetet med att skapa attraktivare, renare och tryggare stadsmiljöer. En av grundförutsättningarna för BID är gemensam verksamhets- och insatsplanering, gemensam prioritering och finansiering, samt ett helhetsperspektiv för det geografiska området där olika ägargränssnitt förbises. Denna form av samverkan har inletts med Fastighetsägarna i Järva i Rinkeby och med Kista Science City i Kista, där även möjligheter till gemensam driftupphandling prövas, samt med stadsdelsförvaltningar och dess samverkanspartners i Hässelby-Vällingby och i Akalla-Husby. Trafikkontorets målsättning för dessa områden är att nå permanenta samarbetslösningar, för stärkt nivå och bättre samordning avseende barmarksdrift.

Affischplats Stockholm

Satsningen med 100 nya, belysta friaffischeringsanläggningar i innerstaden är genomförd och nyttjas mycket frekvent av stadens evenemangsarrangörer. Även Kulturtavlorna på belyningsstolpar i innerstaden är en viktig del i arbetet med att minska den illegala affiseringen. Under 2011 kommer Trafikkontoret pröva möjligheterna att skapa fler ytor i ytterstaden för tillåten affisivering. Detta sker i nära samarbete med stadens kulturförvaltning.

Kontoret har också valt att samverka med ett flertal aktörer som erbjuder gratis eller billiga ytor för friaffisivering och marknadsföring av evenemang. Denna samverkan marknadsförs på www.stockholm.se/affischplatsstockholm som är en portal för legala, fria och miljövänliga alternativ till den olagliga affiseringen. Kraven som ställs på kontorets samarbetspartners är att marknadsföringsplatserna är gratis eller mycket billiga, att deras kunder förbinder sig att inte affisichera illegalt och att krav affisivering sker på miljövänligt sätt. Portalen erbjuder såväl de mindre kulturarrangörerna som de större evenemangsarrangörerna en attraktiv marknadsföringsplats och lansering sker årligen i form av brev till konsert- och evenemangsarrangörer.

Kontorets insatser med att riva ned illegalt uppsatta affischer fortgår inom ramen för verksamheten med Stockholmsvärdar, som har affischnedrivning i sin arbetsbeskrivning. Affischnedrivning finns också inskrivet i samtliga driftavtal och sker i samband med papperskorgstömning och klottersanering. Kontoret har också samarbete med polis och med City i samverkan som syftar till att minska den illegala affisivering.

Klotter och annan skadegörelse

Den tydliga prioriteringen av verksamheten för minskat klotter och skadegörelse ligger fast. Sedan 1 maj 2007, då ansvaret för klottersanering överfördes från stadsdelsnämnderna till trafik- och renhållningsnämnden och nämnden fick ett samordningsansvar för stadens arbete mot klotter och annan skadegörelse, har trafikkontoret ökat resurserna till verksamheten från cirka 2,5 mnkr per år till att i dag omfatta drygt 12 mnkr per år. Ett samverkansavtal med elbolaget Fortum innefattar sanering av bolagets samtliga anläggningar, cirka 20 000 elskåp och 5 000 nätstationer.

Därtill har kontoret övertagit ansvaret för sanering av konstrådets anläggningar och delar av fastighetskontorets anläggningar.

Uppdraget om att efter anmälan från allmänheten sanera inom 24 timmar är fortsatt prioriterat under året och uppfyllnadsgraden, vad gäller de anläggningar som trafikkontoret ansvarar för, rapporteras månatligen till stadsledningskontoret.

Vid minusgrader försvåras klottersanering av risken för anläggningsskador och uppkomst av halka. Den kalla vintern 2010/2011 har därför medfört att sanering periodvis ej kunnat ske. Mot bakgrund av detta planeras under våren en successiv nollställning av kontorets samtliga anläggningar, över hela staden.

Det nära samarbete som trafikkontoret har med polismyndigheten i Stockholms län har resulterat i kraftig ökning av antalet polisanmälningar och gripanden gällande klotter och de rättsliga påföljderna har blivit hårdare, då polisens utredningar och målsägarnas underlag förbättrats. I enlighet med stadens policy mot klotter och annan skadegörelse kommer detta arbete fortsätta att utvecklas under 2011.

Inom ramen för det förebyggande arbetet har trafikkontoret i samarbete med polis och socialtjänst tagit fram en modell för rehabilitering av unga som gripits för klotter och skadegörelse. Modellen syftar till att genom stöd och behandling återhabilitera unga klottrare till ett liv utanför graffiti-kulturen. Under våren 2011 fattas beslut om finansiering och genomförande.

Sedan januari 2007 leder Trafikkontoret arbetet i den samverkansgrupp mot klotter som består av ett trettiotal representanter för olika offentliga och privata huvudmän i Stockholms stad och län. Gruppen sammanträder regelbundet med syfte att utbyta erfarenheter och kunskap inom ramen för graffiti-kulturen.

Under våren 2011 kommer trafikkontoret representera staden vid den nordiska graffiti-konferensen i Oslo. Kontoret kommer att föreläsa om stadens arbete för att motverka klotter och annan skadegörelse.

Trafikkontorets verksamhet mot klotter redovisas också på siten www.stockholm.se/klotter.

Kampanj Stockholm Ren och Vacker

Trafikkontorets kommunikativa koncept för en renare och snyggare stad syftar till att uppnå attitydförändring genom synliggörande av verksamheten, medvetandegörande om det egna ansvaret och mediakommunikativa åtgärder.

Satsningen för att under 2011 sysselsätta 400 Stockholmsvärdar som patrullstädar staden dag- och eftermiddagstid, och den växande verksamheten med feriearbetande ungdomar

är viktiga delar i detta koncept, samtidigt som den uttalade resultatnriktningen av verksamheten, samt strävan efter samverkan med andra aktörer, har ökat intresset hos media. Verksamheten inom ramen för ren och vacker belyses därför frekvent, främst i lokala media.

Vad gäller kampanjer med köpt reklamyta planeras en kampanj under juni och en under augusti månad. Kampanjerna kommer som tidigare att fokusera på den enskildes ansvar för en ren och snygg stad.

Den årliga kampanjen med Skräpplockardagar, som arrangeras under vecka 17 i samarbete med stiftelsen Håll Sverige Rent, engagerar drygt 20 000 barn i stadens skolor och förskolor att plocka skräp under lärarledning. 2011 har trafikkontoret målsättning att utöka detta evenemang till en vårstädningsfest för alla stockholmare. Inbjudan om att delta har därför under våren skickas till samtliga stadens förvaltningar och bolag och till en bred grupp privata fastighetsägare i Stockholm. Stadsdelsförvaltningarna har också fått uppdrag att utse lokala vårstädmästare med uppgift att anordna lokala städfester i varje stadsdel.

I samarbete med Statistiska centralbyrån SCB kommer Trafikkontoret under tidig sommar för tredje året i rad att genomföra faktiska och statistiskt säkerställda mätningar av nedskräpning. Mätningarna sker i tre olika områden med 200 mätpunkter i varje område. Mätresultatet analyseras för att ge en uppfattning om mängden skräp som slängs utanför papperskorgen och vilken typ av skräp som förekommer på olika platser i staden. Årets resultat utgör grund för jämförelse med 2010 års mätning, mellan olika platser i staden och ger relevant information för kommande insatser och åtgärder för en renare och vackrare stad. Kontorets mål för 2011 är en minskning av mängden skräp på gator och torg med 10 procent jämfört med året innan. Då flera kommuner i landet genomför mätningen finns också möjlighet till jämförelse mellan olika kommuner. SCB har inför 2011 utvecklat modellen för skräpräckning, så att även parkmark kan inrymmas i mätningen. Kontoret kommer därför att undersöka intresse från stadsdelsförvaltningar att delta i kommande mätningar.

Trafikkontorets synpunkter och förslag

Åtgärderna inom projekt Stockholm ren och vacker har varit omfattande och ställt höga krav på utveckling och resultatfokus inom befintlig verksamhet. Det som genomfördes på projektbasis under 2007 och 2008 är i dag en väl utbyggd verksamhet som integrerats i den ordinarie verksamheten vid avdelning Stadsmiljö. Projektet har också involverat andra avdelningar på trafikkontoret och en styrgrupp under ledning av förvaltningschef har haft bred representation från trafikkontorets verksamhet.

Som framgår av denna lägesrapport har verksamheten för drift och underhåll av stadens gator, torg och parker i dag utökats, förstärkts och breddats betydligt. Under projektperioden har också organisatoriska förändringar på trafikkontoret blivit

nödvändiga. Bland annat har en ny enhet mot klotter byggts upp och en stadsträdgårdsmästare har anställts. Förfrågningsunderlagen vid upphandlingar har förändrats, aktiv samverkan med andra aktörer har inneburit tydliga omprioriteringar av verksamheten och nya verksamheter i form av Stockholmsvärdar, sommarungdomar och en organisation för Affischplats Stockholm har byggts upp under projektperioden.

Ett mått för resultatutvärdering av projekt Ren och Vacker kan vara de faktiska skräpmätningar som sedan 2009 årligen genomförs i staden.

I år hittades i genomsnitt 5,1 skräpföremål per 10 kvadratmeter på Stockholms gator. Det är en minskning med 15 procent i jämförelse med 2009. Snittet bland de tio svenska kommuner som deltar i mätningen är 6,4 skräpföremål per 10 kvadratmeter. Inför skräpmätningen 2011 har trafikkontoret målsättningen att ytterligare minska skräpmängden med 10 procent.

Ett annat mått för utvärdering är de upplevelsebaserade medborgarundersökningar som stadens ledningskontor genomför årligen. Det övergripande påståendet om att ”Stockholm erbjuder en stadsmiljö som är fin att bo och leva i” håller i dag 83 procent av stockholmarna med om. Motsvarande resultat 2007 var 75 procent. Påståendet om att ”...där jag bor ser jag inte en massa klotter som jag känner mig störd av” får medhåll av 55 procent av stockholmarna, jämfört med 51 procent 2007. Allt fler stockholmarna upplever också att klotter tas bort snabbt på byggnader och anläggningar.

På frågan som rör ansvar för nedskräpning säger 66 procent av stockholmarna att det är den enskildas beteende och attityder som är främsta skälet till nedskräpning. Endast 7 procent anser att orsaken är dålig städning. Även frågor gällande känslan av trygghet går i positiv riktning.

En förutsättning för de åtgärder som genomförts inom projektet har varit de extra budgetmedel som avsatts för att uppnå målet om en renare och tryggare stad. Resultaten av projektet har också ökat intresset och därmed kraven från såväl näringslivet som allmänheten. En del insatser finansieras i samverkan med privata aktörer och det som till en början är tänkt som tidsbegränsade projekt tenderar till att permanentas. Detta kräver en långsiktighet i arbetet med en renare och vackrare stad, tydliga målbeskrivningar och att den verksamhetsförstärkning som sker arbetas in i kommande budgetar för staden. Detta gäller inte minst den verksamhet med patrullstädning med Stockholmsvärdar som för andra året i rad sysselsätter 400 personer. Deras insatser är ett nytt inslag i ett växande Stockholm och helt avgörande för upplevelsen av en renare och vackrare stad.

Trafikkontoret vill också betona vikten av att drift- och underhållsfrågorna lyfts fram i stadens övergripande visionsarbete, Vision 2030. En växande stad med fler bostäder, fler besökare, fler evenemang och fler företag ställer höga krav på att tillräckliga resurser finns för drift och underhåll, för att uppnå avsedd standard och kvalitet. Detta gäller också

pågående och planerade exploateringsprojekt, så att projekten kan bli hållbara och upplevelserika.

Trafikkontoret föreslår att trafik- och renhållningsnämnden godkänner denna lägesrapport, samt överlämnar rapporten till kommunstyrelsen för kännedom.

Slut